

P A C O kaj J U S T I C O .

Orgaan de la M^o.beweging:
"Paco kaj Justeco" BRUGGE.

Voorzitter : Drs. F. ROOSE - J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

Advertentie: Secretariaat: ROOSE - D^o KRSGI - T^o R,
J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

Propaganda : Grégoire MAERTENS, Nieuwstraat, 54, ASS^o BRO - K.

Postrekening nr: 479170 van DE KRSGI - T^o R H.
J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.

STRANGAJCOJ PRI LA RIDO.

Ke la rido estas donita nur al la homo kaj lin, kiel la lingvo diferençigas de la besto, oni jam ofte akcentis por signi la altan valoron de ĉi tiu kapablo. Jam Aristotelo observis, ke la infanoj pli frue ploras ol ridas kaj el tio konkludis, ke la rido komenciĝas nur kun la ekheligo de la spirito. La poetoj laŭdis ĉi tiun gajigon de la mieno kiel la videbligon de la anima ĉarmo, kaj klera pastro eĉ volis konkludi el la tonulo ridas hahaha, la flegmulo hehehe, la melankoliulo hihii kaj la sangvinulo hohohe.

Karl Julius Weber, la "ridanta filozofe" plivastigas ĉi tiun psikologion de la rido: "Laŭ regulo, la plena laŭta rido esprimiĝas per A; la moka rikana prksimiĝas al E; la gongrido de la junularo kaj de la bela sekso similas al I (sed ankaŭ tiu de la "sorĉistinoj"); la gaja rido de la surpriza gojo al O, kaj la U ŝajnas farita por la ploro aŭ por la rido ĝis la sukoko, ĉe kiu oni estiĝas ruĝa kaj blua. Laŭregule, la viroj ridas per A kaj O, la virinoj per E kaj I."

La amaran, deviganta ridon la prauloj nomis "sardona", ĉar ili komparis ĝin kun la spasma kuntirigo de la ridmuskoloj, kiu estas kaŭzata de la "ridherbo" (apium risus) sur la insulo Sardinio. Ke tio forta rido povas dolori efiki, ĉi scias. Oni parolas ofte eĉ pri "mortridi sin" kaj ke tio ne estas nura frazo, volis pruvi instruitulo de la baroko, R. Textor en latine skribita libro, en kiu li priskribas grandan accon da viroj. Kiuj, laŭ onidiro, mortis pro troa rido. Li priskribas ĉi tie inter aliaj la grekan pentriston Zeuxis, kiu estis sia mortridanta pri maljuna virino de li mem pentrita, kaj la famaĉan verkiston de la renesanco, la "princo-skurĝon" Pietro Aretino, kiu eĉ orgio tiel forte ridis, ke li sveninte falegis de la seĝo kaj ne pli rekonsciiĝis.

Pli ofte oni akcentis la bonan efikon de la rido kaj rekomendis ĝin eĉ kiel sanigilon. "Rido estas saĝa", diras la proverbo. Minna von Barnhelm de Lessing diras "Rido faras nin pli prudenta ol ĉagrenon, ĉar oni pli ĝuste prijuĝas la cirkonstancojn." La granda angla humoristo Sterne diras: "Se oni ridetas, kaj ankoraŭ pli se oni ridas, oni ion aldonas al la malgranda tempospaco de la vivo." La fama holanda kuracisto Sydenham asertas, ke la alveno de arlekono en urbeto estas duble pli valora ol la alveno de dudek azenoj sargitaj per medikamentoj. Dank' al la spritajoj de amuzistoj eĉ la manĝotable, la altaĵ sinjoroj promesis al si bonan efikon je ilia digesto. Ĉi tiu bona efiko ankaŭ tute serioze estis observata de multaj kuracistoj. La franca kuracisto Tissot skribis libron, en kiu li diras, ke per la rido danĝeraj abscesoj estis malfermitaj; estis ferigita la angla malsano eĉ infanoj, se oni tiklis kaj per tio ridigis ilin. Rido, laŭ li, kuracas stomakdolorojn kaj hipoĉondrion kaj estas sendanĝera ilo kontraŭ intestaj gasoj.

Erasmus de Rotterdam foje raportas, ke li devis tiom ridi pri leteroj; ke pro tio al li diskrevis absceso. Kiam Gleim visitis la vunditan poeton de la printempo, Ewald van Kleist, li laŭtleĝis al li iun el siaj plej gajaj kupletoj. Tiu ekridis pri ĝi tiel, ke krevis al li arterio kaj la vundkuracisto diris, ke tio estis granda feliĉo per la paciento, kiu eĉ tie kvazaŭ faris mem al si sangeltiron.

La aŭstria ŝtatisto von Born estis jam rigardata de la kuracistoj kiel nesaniĝebla. Eniris nigrulo la ĉambro, kiu estis sendita de la imperiestrino Maria Terezia, por demandi pri lia saastato. Lia fratino, kiu timis pri la beato de la liberpensulo, ekkriis: "Sinjoro Jesuo, ĵen prenos lin la diablo!" Iri tio Born tiel elkrevis ridis, ke li resaniĝis.

Malbonhumoraj homoj plej ofte estas maldikaj kaj la prauloj asertis, ke eĉ homoj, kiuj neniam ridas, jam per tio montriĝas malsano de la animo. Ke afabla rideto en la societo rekomendas, estas malnova regulo, kiu estas donita en multaj "konvenec-libroj". La "keep smiling" de la amerikanoj same postulas ĉi tiun konvencian gajecon, kiu nature povas ridigigi ĝis senanima malpleno.

.....

Jen la Estraro.

Por tiu periodo, la monato Oktobro, la estraro devas gratuli kvar gombrojn, inter kiuj du novajn anojn de la lasta kurso, pro ilia naskitagreveno.

- 1/ Fraŭlino Maertens Gilverte, nova membrino, naskita la 3-10-28.
- 2/ Fraŭlo Gallowant Carlos, fidela redaktimembro, kiu prizorgas la desegnaĵojn, naskita la 11-10-25.
- 3/ Fraŭlo De Baets Etienne, la fankonata S.S.B. Direktoro kaj samtempo membro de la estraro, de la redakcio, de la festkomitato, de la "Vrijgezellenclub", de la "Rederijkerskamer" kaj delegito de F.U.E.S., naskita la 24-10-23.
- 4/ Fraŭlino Lambert, kiu ankaŭ estas novulino, naskita la 28-10-28.

"SUR LA KAMPO" 1945

Soldato D.B. Richardson.

Sur la kampo neĝo brilas
 Blanke sub la pala luno;
 Kie tage ni batalis,
 Kelkaj venkis, kelkaj falis,
 Regas nokta paco nun.

La pasantaj ombroj estas
 Nur fantomoj de l' memoro;
 Scenoj el la infaneco,
 Revoj de la pasinteco,
 Flej proksimaj al la kor'o.

Bombardado malproksima
 Tkrugiĝas en ĉiel'o;
 Kvazaŭ sango de l' mortintoj
 Kaj la ardo de l' venkiatoj
 Interniksas en pastelo.

Venas pensoj pri la hejmo,
 Trans la blua selondar'o;
 Pri la patro kaj patrino,
 Kaj la kara amabino,
 Kaj fidela amikino.

Tio staras ni la gardon,
 Dum kunoj en tranĉo;
 Dormas pace sur la neĝo;
 De mi supren iras preĝo
 Ke la dorm' rompiĝu ne.

Mi revenos, ho, fantomoj!
 Baldaŭ kune estos ni;
 Nun, dum ombroja ni nigurdas,
 Ne mi via, sed vi mia gardas;
 Kaj trankvila restas mi.

Io novas; malamiko?
 Haltu, formoj, kiuj ajn!
 Kiaj aĵoj tiel iras,
 Marsas kaj nenion diras,
 Ho, silenta noktobrajn'?

(el American Esperantist: May-Jun. 1945.)

(Daŭmigo de paĝo 1.)

Malnova germana proverbo avertas: "Ne ĉiuj estas amikoj, kiuj nin alridas." Ke oni per rido povas gajni ankaŭ batalojn, pruvas epizodo en la egipta militiro de Napoleono. Kiam la divizio Friants estis atakita de la araboj, li donis la ordonojn: "Formi kvarangulon, la azenojn kaj la scienculojn en la mezon!" Pri tio estiĝis en la francaj vicoj tia laŭta ridado, ke la araboj forkuris. El ĉi tiu okazajo deduktis la prusa generalo von Bülow la instruon, ke la soldatoj ridante ataku, por malbruciĝigi la kontrahulon.

(el Literatura Mondo: Julio-Aŭgusto 1936.)

(-)

Vlaamsche Esperantistea, uw blad is
 FLANDRA ESPERANTISTO.
 uitgebruid, actueel, interessant, veelzijdig, goed ingelicht.
 Uitgegeven door Flandra Esperanto-Instituut v.z.w.
 Instelling voor Esperanto-Onderwijs & Propaganda.
 Redactie & Administratie: P. Van Hambeekstraat, 3, BRUSSEL-WEST.

Losse nummers: 5 FR. Abonnement tot einde 1945 (8 Nrs) 36 FR.
 Postrekening 3268.51 van F.E.I. BRUSSEL.

(-)

irkau la Mondo

Bronnen: F.E. Flandra Esperantisto - A.E. American Esperantist.

Belgie:

Antwerpen: + Op verzoek van de E.K.I. (Esperanto Komitato Inter-grupa) heeft het stadsbestuur besloten aanstaanden winter officiele avondcursussen van Esperanto in te richten. F.E.

+ Op 15 December wordt een groot Esperantofeest ingericht. Leden der K.N.S. (Koninklijke Nederlandsche Schouwburg) verlenen hun medewerking. F.E.

Engeland:

+ Brita Esperanto Asocio keert naar London terug. Adres:

140 Holland Park Avenue London W 11 F.E.

+ Societo de Britaj Esperantistaj Instruistoj willen Esperanto op het programma der Britsche scholen. Meer dan 100 schoolhoofden ondersteunen het voorstel. F.E.

+ De ĉefperanto van de Britsche sekte der: Tutmonda Junular Organizo (T.J.O.) is: S-ro Holland 61 Vandijke Road Leighton Buzzard Beds F.E.

Frankrijk:

+ Admiraal Rollet de l'Isle (die gedurende de 2e wereldoorlog stierf) heeft in 1940 beproefd spijs de Gestapo Esperanto verder publick te propageeren. Na een strenge tusschenkomst der Gestapo besliste hij Esperanto verder als ondergrondse beweging te laten doorgaan. A.E.

Brazilië:

+ Esperantopogels van het 10e Braziliaansch Esperantokongres worden op postkaart gezonden aan wie het wenscht. Eenvoudig een postkaart zenden aan S-ro Antonio S. Varão Rua Luiz Gurgel 101 Eng. de Dentro Rio de Janeiro. F.E.

Egypte:

+ Het eerste Egyptische Esperantokongres werd gehouden te Cairo. Voorbereidingen worden getroffen voor het tweede te Alexandria. Er waren onder andere volgende nationaliteiten vertegenwoordigd: Groot Britanië, Nieuw Zeeland, Polen en Grickenland. A.E.

+ Esperantokluboj werken te Cairo, Alexandria, Fayoum en Port Said. A.E.

China:

+ Een Esperanto cursus werd aan de Universiteit van Kunming gegeven. A.E.

+ In Oktober 1944 werd een volledig Esperanto-Chineesche woordenboek uitgegeven. A.E.

+ "Heroldo de Ĉinio" verschijnt regelmatig. Het is een sleutel voor het kennen van het Mysterieuze China. A.E.

RADIO.

-Talrijk zijn de Esperanto uitzendingen in de Braziliaansche radio. Iedereen Zaterdag wordt een Esperanto program ingelast in het "Universitaire Uur" uitgezonden door het Radio-station van den Minister van Opvoeding. Iedereen Donderdag geeft het zendstation van Rio de Janeiro een Esperanto-program met Dr Mario Ritter Nunes en Senorita Maria da Iza Costa als medewerkers. A.E.

Verder gebruiken private stations uit Rio de Janeiro, Sao Paulo en Pernambuco ook Esperanto. A.E.

-We hopen zoo gauw mogelijk zendtijden en golflengten, voor zoover ze voor ons hoorbaar zijn, te publiceeren.

+ Wij beluisteren de Esperanto-Radio Uitzendingen:

Den Zondag:

Lille P.T.T. 248 m van 09.15 tot 09.30

Den Vrijdag:

B.N.R.O. Kortrijk 225,5 m van 21.00 tot 21.15

REVUO DE REVUOJ.

FLANDRA ESPERANTISTO 13 jaar N°4 (134) Augustus 1945.

Redactie en adm. P.v.Humbeekstraat 3, Brussel West. P.O.N. 32685 van P.T.L. prijs 5 fr.

Inhoud. Op nieuwe wegen: Zooals in vele uitingen van vooropstaande Esperantisten naar voren komt, wordt men zich in de Esperantowereld bewust dat het bal- en bier Esperantisme -dit vastgelopen idealisme der materiëmenscheit heeft uitgediend.

Te knippen uit: - Onze zaak mag niet verstarren, we mogen geen gesloten kring gaan vormen, maar we moeten onze gedachten uitdragen, ons onverpoosd inspannen om steeds meer en meer volksgenooten voor Esperanto te winnen. - Reeds zestien jaren zijn verlopen sinds de Vlaamsche Esperantisten zich onder eigen vlag schaarde: we zijn de kinderschoenen ontgroeid! Het einde van den oorlog sluit voor ons een periode af --- Deze taak overschouwen we nu met rijperen blik en het is met vastere hand en met degelijker inzicht dat we ze heropnemen --- Volgt een scherpe formulering welke organisatie in binnen- en buitenland men nastreeft. Focht het niet bij woorden blijven; F.L.E., en de Esperantozaak in het algemeen, ten goede.

El la historio de Esperanto - Het Xe Braziliaansche Esperanto congres: Het doet goed het verslag te lezen van dit congres voornamelijk voor ons die een minderwaardigheidscomplex overhouden ook met Esperantowerking. En we vragen ons af: waar blijven de officiële instanties bij ons!!! Zou het niet goed zijn dit verslag aan hen te sturen?

Observoj - Nieuwsdruppels - La studento (De Phonetiek) III. Deze zeer degelijke studie breekt met alle traditie van "copieercursus" Dr T.V.G. leidt. La Japana Stouhokisto el Max Havalaar de Multatuli: K.M. heeft met deze vertaling een werkelijke kunstheugte bereikt. Rythme en expressie, zoo kenmerkend voor Multatuli, zijn behouden.

Uitstekend geschikt voor voorlezen.

De Meester is dood, - Julius Baghy-H. Vermuyten - Bibliografie (Uitgebreid overzicht van wat verscheen gedurende den oorlog) - Van Hier en Elders - Esperanto puzzles - Jakte veterano el... (Kriminalroman)

AMERICAN ESPERANTIST Officiala Organo de la Esperanto Asocio de Nord-Ameriko (EANA) vol. 60 N°7-8 July-August 1945 25cents 23 pg.

Inhoud: Strategy and tactics for the Esperanto Movement by W. Solzbacher Ph.D. De derde in een reeks artikelen nevens het naoorlogse taalenprobleem. De welbekende Esperantist en voorvechter belicht klaar het probleem van de Esperanto-propaganda in alle middelen. Wat het was en wat het zou kunnen worden.

Te knippen uit:

De verspreiding van Esperanto geschiedt op twee verschillende wijzen: - De eerste is de organisatie zelf van de beweging waarvan de leden de taal voortdurend en geheel gebruiken (ongeveer 200 Esperanto tijdschriften met een 350.000 lezerskring). - De tweede bestaat Esperanto ter beschikking te stellen van organisaties, openbare en private instituten, leidende personaliteiten die bedreven zijn in het internationale werk en die gunstig voor Esperanto gestemd zijn, daar ze, door hun bittere ervaringen den nood aan een internationale taal hebben gevoeld; alsook van de leiders van de publieke opinies.

Velen hebben het probleem gezien (een internationale taal n.v.v.) we moeten hen doen inzien dat ESPERANTO het antwoord is!!!

Deze uiteenzetting, toegelicht met praktische voorbeelden, is een diepgaande studie en een ware handleiding voor alle Esperantopropagandisten.

"Forge Forward!" by Commander Richard D. Lambert USNR. - Cooperation and interlanguage for the Youth of the world by Salvador Fernandez; International Commissioner Boy Scouts of Cuba.

Wat Esperanto in de Scoutsbeweging kan beteekenen. Te knippen uit:

- Zet beoefent de jeugd van de wereld een internationalisme en levert daarvoor haar deel voor de toekomstige wereldvrede. Tusschen de hindernissen die te overwinnen zijn is deze van de taal. Op dit gebied heeft Esperanto, de centrale en praktische internationale taal een groote rol te spelen.

- Zooals de Boyscoutsbeweging is de Internationale Esperanto Liga verspreid over de geheele wereld, de verschillen van kaste, ras, godsdienst, gewoonten, klimaat en politiek overbruggend. In wereldcongressen en besprekingen waar Esperanto wordt gebruikt vind men de werkelijke geest van W.I.R. Internationalism dat zich uitdrukt met zoo een gemak, dat men onmogelijk bij iedere andere internationale samenkomst kan vinden.

English spoken in liberated Belgium (een satirisch artikel namens de kennis (?!?!?) van de Engelsche taal in België) News behind the News - Esperanto in action - San Francisco kaj Esperanto - door Hélène Wolff-Klevo (Belovingen van een Esperantistino door EANA afgevaardigd om de verschillende congressen te bereiken en hen te doordringen van het nut van Esperanto.) Verder overzicht en van de beweging in Australië - België - China - Italië - Frankrijk en Duitsland.

De redaktie parolas:

Naar aanleiding van onze vraag zond Sano Fons Murray ons het volgende in.

"Er is geen Duitsche Muziek, muziek is muziek"

Het gaat er niet om essentieel de Duitsche muziek te verdedigen, dit be-
treft evengoed de Engelsche, Fransche of eenig andere muziek. Handig ge-
formuleerd kan deze bewering bij velen inslaan; door het feit dat het twee-
de gedeelte waar is, wordt het eerste als vanzelfsprekend aangenomen. Doch
eigenlijk wordt er niets bewezen, enkel... beweerd.

Er is geen Duitsche muziek... goed, dit is slechts een bewering. Muziek is
muziek. Hieraan twijfelt natuurlijk niemand, want elk ding is toch gelijk
aan zich zelf zooals taal, taal is; water water is; ijzer ijzer is.

Maar juist omdat muziek muziek is, is Duitsche muziek Duitsche muziek. Doch
laten we nader op het onderwerp ingaan.

Wat is muziek? Het is de uitdrukking in klank, rythme en accent van indivi-
duële of collectieve gevoelens. Zij wordt altijd geschapen uit ontroo-
ring; zij deze van stoffelijken of geestelijken aard.

Deze ontroering maakt deel uit van het innige innerlijke van het individu;
is er dus onafscheidelijk mee verbonden. De herschepende kunstenaar (uit-
voerder) doet niets dan vertolken dezelfde gevoelens (of beter benaderend)
van den toondichter.

En dat is zeker zéér moeilijk omdat twee identieke individuen niet bestaan;
dus ook geen gelijke gevoelens en dus... geen zelfde muziek. Daarom zijn er
ook zoo weinig werkelijk goede uitvoerders (men heeft eigenlijk afstand te
doen van zichzelf) en is elke uitvoering slechts benaderend volmaakt. Meest-
gemaal wordt het kunstwerk door de uitvoerder herschapen en wordt een vari-
ante voortgebracht die soms op een hooger peil staat dan het oorspronkelijk-
ke.

Slechts daar waar collectief denken bestaat, kan oorspraak zijn van collec-
tieve muziek. De ontroering blijft individueel doch beantwoordt aan een
collectief gevoel. Soms ontstaat de muziek (b.v. volksliederen) uit een
samenvoeging van achtereenvolgende individuele uitingen - (de tweede kun-
stenaar neemt over van de eerste en voegt er iets bij, laat soms iets weg)-
doch blijft de muziek, en zoo ook alle kunst, hoofdzakelijk individuele
uiting.

Als individu behoort elken mensch tot een bepaald ras.

Hij wordt geboren in een bepaald milieu waarvan hij invloeden ondervindt.
Slechts groote geesten groeien daar boven uit. Elk individu vereenigt in
zich, in min of meerdere mate, de kenmerken van dit milieu. En de indivi-
duële uitingen zullen er ook den stempel van dragen.

Om een klassiek voorbeeld van te halen:

De Shylock van Shakespeere denkt anders dan de Warenar van Hooft en de
Avaro van Molière. Ze behouden het type van vrek dus volgens bewering:
een vrek is een vrek.

Maar Shylock is een Engelsche vrek, Warenar een Hollandsche en l'Avaro
een Fransche.

Het is klaar dat als men de bepaling van de muziek als individuele uiting
samen brengt met de raskenmerken van elk individu er logisch uit volgt dat
muziek ook raskenmerken zal hebben. Zoo zullen we spreken van Duitsche,
Russische, Hongaarsche enz..

Maar als men slechts naar de muziek luistert, maar dan luistert met zijn
geheele ziel dan is dit alles klaar ook zonder redeneeren. Luistert naar
de breed-gebouwde heldensagemuziek van Wagner, geen andere dan een werke-
lijk Duitsche geest kon zóó iets schrijven. Luistert naar de droomerige
Hongaarsche muziek die fluistert van liefde en wijde verten. Luistert naar
de Russische muziek, van het stonre massavolk dat zijn walgalië zingt,
hoort hoe de voorzanger het geheel domineert en hoe zijn zang onderlijnd
wordt door het machtige zwellen der bassen. Volgt de Peer Gynt suite: ber-
gen, dennembossen, blauwe meren, maneschijn, mysterieuze boschgeesten.
Hoort Robinson negerliederen zijgen, luistert naar de rythmische jazzmu-
ziek der Amerikaanse onevenwichtigheid, de Spaansche muziek, de Zuid-
afrikaansche muziek, de Chinese, de Arabische muziek.

En dit alles zou slechts muziek zijn; muziek zonder meer, muziek zonder
nationaal kenmerk???? (Daürigo.)

+++++
Cirkel in Mondo. (daürigo)

De ontvingen des... maar kunnen bij plaatsgebrek niet bespreken:
De ontvingen des... maar kunnen bij plaatsgebrek niet bespreken:

Angulo de Serĉemuloj

Solve de la enigmo el la Septembro-numero:

MAJO-LITO-PORNO-VENDREDO-KAPO-AMERIKO-STALO-LAGO-SMAJNO-CIGARO-VESTO-SOLERO-GIABO. La deklaro estas: LA LINGVO ESPERANTO ESTAS MAJSTROVERKO DE LOGIKO KAJ SIMPLECO.

Ricevas 5 poentojn por bona solve: Et. Debaets, G. Mallet, M. TH. Roose, J. Callawaert, G. Bruynsel, F. Nonse, R. Iserentant, G. Maertens, A. Vandendaeck, H. De Kersgieter, F. Roose, M. L. Genave, A. Spruytte.

Jen sekvas krucvortenigmo. Oni sendas la solvojn ĝis la 20a Oktobro al C. Callawaert, Genthof 31, Brugge.

Nun kiu multe da kurajo kaj pacienco al la laboro. Pensu al la premioj!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											

Horizontale: 1. parto de proteĝo. - ekstrema(r) 2. repari certubon - 3. numero - verbfinajo - rivero en Mez.Eŭropo(r). 4. verbfinajo - familio(r) - konjunktio. 5. ŝtato en Ameriko - pronomo - 6. senti surprizon - verbfinajo. 7. metalo(r) - numero - du sekvantaj konsonantoj en la alfabeto - metalo(r) 8. insekto el la tropikaj landoj. 9. teatraĵo - parto por unu persono(r).
Vertikale: 1. malgranda poltbesto. 2. famili-nino(r) - moviĝi(r). 3. rabobindo(r) - trinkaĵo(r). 4. konjunktio - speco de varmo(r). 5. ŝelo de la kinkono - sovaĝa bovo. 6. parto de tago. 7. manĝebla radikoj - kurba ostoj(r).

8. Fers.pronomo - troviĝas en la viando. 9. oni diras al malsaĝulino(r) - metalo(r) - 10. ambrobildo. 11. prizorgi kulturan teron.

La nekonsolabla vidvo. (dadrigo de September 1945)

-Kiu?
-Nu, mia edzino, diras mi!
-Ĉu vi estas certa ke vi ne lasis ŝin en la restoracio? demandis li
-Sed ne, Sinjoro, sed ne! Ĉar antaŭe, kiam mi akiris sur la benko, mi sportis ke mi sidis sur ŝi.
-Sur kiu? Sur via edzino?
-Sed certe! Ŝi ne plu multe pezas. Sed, mi ja volis meti ŝin hejme sur la kamanetelo, sed certe ŝi falis mal de la benko kaj tiel perdiĝis...

Policisto, rapideco venigita, ankoraŭ ĵus aŭdis la lastajn vortojn. Li subite sin preparis por fari protokolon kaj komencis pridemandi la malfeliĉan serĉanton.

-Ĉu via edzino estis tre fondonigita al la drinkado?

Subite la vira levis kaj respondis akra voĉo:

-Kiel eble! Ŝi kiu, kelkajn minutojn antaŭ ŝia morto...

-Kis? Via edzino mortis?

-Certe, Sinjoro policisto kaj vi povas promesi mianome grandan rekompencan al la honesta trovanto.

-Sed kion signifas tio, ĉar ŝi estas morta!

-Tio, Sinjoro policisto, antaŭhieraŭ ŝi estis forbruligita en la kramoj kaj hieraŭ mi ricevis la skatoleton kun ŝia cindro.

Kia malfeliĝado-ĝemo leviĝis inter la ĉirkaŭantoj, kiam ili aŭdis tiam la stacidomestro, la policisto kaj centoj da aliaj personoj helpis serĉi kun la malfeliĉa vidvo...

Sed ĉio vane pendi!

Ĉu jen interparolado de laŭpurigisto kaj lia kamarado, kiu senpoviĝis.

-He, Charles, mi trovis grandan saltabakujon kun forta flartabako. Pro ĉi tiu ĉi, ne estas malbona.

Tradukis el flandra lingvo
Ridomulo.

Sendu la enigmsolvojn ne al Genthof 31,

sed al:

Sinjoro F. ROOSE,

J. & M. Sabbestraat, 12, BRUGGE.